

For Danmark er de ændringer, der er tale om, positive, som ordførerne var inde på. Der er nogle klare præciseringer, som er positive, og der er en underretningspligt i forhold til forbrugere, i øvrigt også i forhold til private boringer, som er positiv, både af hensyn til, at man ikke opfylder kvaliteten, og af hensyn til situationer, hvor der opstår uheld.

Så jeg synes, det er et meget fint initiativ, og man skal virkelig være indædt modstander af europæisk samarbejde for at kunne gå imod det her arbejde, men det lykkedes hr. Kolstrup. Jeg vil gerne udtrykke min anerkendelse af, at man også kan være imod det her forslag, bare fordi der står EU på ryggen af det.

Hr. Fauerholdt var inde på en interessant tanke, hvor jeg forstod, at synspunktet nærmest var, at man måtte sænke kravene de steder i landet, hvor der var problemer med at sikre rent drikkevand, altså bl.a. på grund af en for voldsom belastning fra landbrugets side, går jeg ud fra. Jeg kommer til det modsatte resultat. Man skal ikke sænke kravene, man skal øge indsatsen i de områder for at forhindre, at der sker en forurening af drikkevandet.

Men tak til ordførerne, og vi glæder os selvfølgelig til at belyse alle de udestående spørgsmål i forbindelse med implementeringen af direktivet. Det er heldigvis i Danmark en lille sag, og heldigvis i resten af Europa eller i store dele af Europa en stor sag.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 9: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Udarbejdelse af grønt regnskab). Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 5/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Niels Bloch Jespersen (S):

Da Socialdemokratiets ordfører for dette lovforslag, fru Helen Beim, ikke har haft mulighed for at være til stede i dag, skal jeg læse fru Helen Beims tale op:

Siden vi i 1995 her i Folketinget vedtog loven om grønne regnskaber, er der sket meget på feltet. Det kan man læse ud af de mange fine og omfattende eksempler på grønne regnskaber, som vi har fået tilsendt fra forskellige virksomheder gennem årene, og det skal virksomhederne have tak for.

Det fremgår af det foreliggende lovforslag, at der nu er behov for at forbedre miljøbeskyttelsesloven, således at informationsværdien af de grønne regnskaber øges, og derved bliver regnskaberne troværdighed og anvendelighed langt bedre.

Med dette lovforslag vil myndighederne få et endnu bedre værktøj i arbejdet med at gøre informationerne om de miljøtunge virksomheder mere tilgængelige for den brede offentlighed. Dette har været et stort ønske fra forskellige sider, og det er en klar forbedring af miljøbeskyttelsesloven.

Lovforslaget lægger op til, at regnskabsoplysningerne suppleres med oplysninger, der relaterer sig til virksomhedernes miljøgodkendelser. Dette har de mest fremsynede og miljøprogressive virksomheder i Danmark gjort længe, og der er mange eksempler på investorer, som ønsker at kende til de grønne tal i regnskaberne for derved at sikre sig, at man investerer i virksomheder med en god miljøprofil.

Lovforslaget bidrager også til, at Danmark kan leve op til EU-Kommissionens beslutning af 25. januar i år om indførelse af en europæisk oversigt over forurenende virksomheders emission. Dette er en positiv miljøforbedring for hele Europa og skal bestemt også have rosende ord med på vejen.

Af bemærkningerne fremgår det, at landbruget ikke er omfattet af lovforslaget. Det ville være godt, hvis landbruget på sigt også blev omfattet af lovgivningen om grønne regnskaber. Jeg ved, at der arbejdes i ministeriet og i landbrugskredse med tanker og ideer til, hvordan dette kan gøres.

Der er ingen tvivl om, at der også i fremtiden vil blive arbejdet med at udvikle metoder til, hvordan bogføringsregler og regnskabsmetoder kan benyttes i miljøpolitikken. Dette arbejde skal også foregå i det kommende dialogforum, og vi kan af høringssvarene se, at der er stor interesse fra både virksomheder, myndigheder og organisationer for at medvirke i denne dialog. Det er meget værdifuldt.

Med dette lovforslag er vi kommet et skridt videre, og fra Socialdemokratiets side kan vi varmt anbefale forslaget, som vi ser som et stort fremskridt i arbejdet med at have en effektiv og moderne miljøpolitik.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransaard (FRI):

Det er en meget kort bemærkning. Det er, fordi den socialdemokratiske ordfører nævner, at landbruget ikke skal lave grønne regnskaber.

Jamen som det er nu, er det faktisk dem, der har de skrappeste forhold, og de laver grønne regnskaber hele tiden, de laver markplaner, de laver gødningsplaner, de laver pesticidprotokoller, og jeg kunne blive ved. De har faktisk nogle af de skrappeste forhold; de har allerede for år tilbage været forpligtet til og er fortsat forpligtet til at føre grønne regnskaber. Så selvfølgelig må de være holdt udenfor, ellers er det jo en gentagelse.

Jeg vil spørge ordføreren, om han ikke er enig i det.

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Jo, selvfølgelig er jeg enig. Men det er da også derfor, vi skal prøve at få vind i de grønne regnskaber, for det vil jo netop erstatte alt det andet og gøre det meget mere enkelt at være landmand. Så jeg håber, at landbruget vil arbejde på det.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Bodil Thrane som ordfører.

Bodil Thrane (V):

Lovforslag nr. L 9 indebærer, at der sker en udvidelse af de nugældende regler om de grønne regnskaber.

Lovforslaget skal styrke de grønne regnskabers informationsværdi og styrke dialogen mellem tilsynsmyndighed og virksomhed.

Målet med de grønne regnskaber er Venstre ikke uenig i, men vi er altså ikke begejstret for,

at man endnu en gang vælger at lovgive sig ud af noget, som man kunne have aftalt sig til. Vi er meget tilhængere af, at man i første omgang går ad frivillighedens vej frem for at pålægge virksomhederne tunge administrative byrder, som forringer deres konkurrenceevne.

Det skyldes jo, at når virksomhederne langt hen ad vejen selv kan få lov i deres pulsslæg at komme ind på alle de her gode ting, så er der altså ingen mening i, at man kommer ind lovgivningsmæssigt og dunker dem oven i hovedet med noget lovtillag, som vil genere dem i den puls, de som sagt er i gang med.

Men vi vil i det kommende udvalgsarbejde dyrke nogle af de problemer, som vi ser at lovforslaget rejser. Og jeg vil godt begynde med at nævne nogle af de ting, som høringssvarene er inde på. For det første indeholder lovforslaget en meget bred bemyndigelsesbestemmelse til ministeren, og som Dansk Industri understreger i deres høringssvar, vil det være noget nyttigt, om man kunne få en helt firkantet afgrænsning af, hvad denne bemyndigelse indebærer.

For det andet lægger lovforslaget op til, at tilsynsmyndigheden nu skal afgive en skriftlig udtalelse om hver enkelt virksomheds grønne regnskab. Og så kunne man godt spørge: Hvorfor det? Skal tilsynsmyndigheden afgive en udtalelse, som så skal udgøre en slags blåstempling af virksomheden?

Det er min opfattelse, at så længe virksomheden er miljøgodkendt, må det da garantere for myndighedernes blåstempling. Er det meningen – og det spørgsmål vil jeg da meget gerne have at ministeren svarer på her i salen – at virksomhederne skal have mulighed for at se og kommentere den udtalelse, inden den offentliggøres? For hvis det ikke er tilfældet, så agter ministeren jo at bryde med almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Og så vil jeg også gerne spørge: Hvorfor er der ikke sat en tidsfrist for denne udtalelse?

Ydermere er Venstre nærmest imod, at alle IPPC-virksomheder, endnu med undtagelse af landbrug, nu skal inddrages i dette lovforslag. Der står jo i lovforslaget, at det vil indebære, at ca. 150 nye virksomheder nu skal til at udarbejde et grønt regnskab, og i den anledning vil det være nærliggende at spørge ministeren om, hvad det er for en type virksomheder, som nu pålægges denne administrative byrde. Er det fortrinsvis små virksomheder? I så fald er Venstre endnu mere betænkelig ved forslaget. En

mulighed kunne jo være fortsat at fritage de virksomheder, der har mindre end 20 ansatte.

Venstre er klar over, at lovforslaget delvis imødekommer et EU-direktiv. Det er oplagt, at vi skal leve op til den EU-lovgivning, der kommer, men lovforslaget her går jo noget længere, end hvad IPPC-direktivet kræver. Hvor meget mere skal danske virksomheder nu bruge på administration i forhold til virksomheder i andre EU-lande, der vælger kun at gennemføre minimumsdirektivets bestemmelser? Med andre ord: Hvor meget mere er dansk erhvervslivs konkurrenceevne forringet med det her lovforslag?

Disse spørgsmål og en del flere ønsker Venstre belyst under det kommende udvalgsarbejde, men vi ser som sædvanlig frem til et meget spændende udvalgsarbejde med en rask minister.

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Jeg undrer mig blot lidt over, at fru Bodil Thrane og Venstres usikkerhed over for det her lovforslag.

Vi havde jo for et stykke tid siden i Miljøudvalget et møde med Dansk Industri om det her, og det, der er fremtidsperspektivet på sigt, er jo, at man netop bliver fri for en del af alle de administrativt bøvlede procedurer med virksomhedsgodkendelser og løbende kontrol og tilsyn. Ideen er jo netop, at vi skal arbejde hen imod, at de grønne regnskaber skal gøre det meget mere enkelt at være erhvervsaktiv, så derfor er jeg bange for, at fru Bodil Thrane har misforstået noget af hensigten med forslaget.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Nu er det sådan, at vi har meget gode erfaringer med, når ministeren lover forenklinger. I næsten alle de tilfælde, jeg kan huske, vi har vedtaget noget, der skulle give en kortere sagsbehandling og forenklinger, er det modsatte sket. Og lovforslagets tekst, som den ligger, ser jeg ikke, der er nogen som helst forenklinger i, tværtimod.

Henriette Kjær (KF):

Da vi i sin tid vedtog loven om de grønne regnskaber, stemte Det Konservative Folkeparti imod, ikke fordi vi er golde modstandere af grønne regnskaber, som vi på mange måder synes kan være fornuftige, men fordi vi ikke men-

te, der skulle lovgivning til. Netop spørgsmålet om grønne regnskaber burde være aftalestof mellem erhvervene og ministeriet. På den måde ville man motivere virksomhederne i langt højere grad, end man gør ved at lade det være lovreguleret. Men nuvel, vi fik de grønne regnskaber, og fred være med det.

Men det vi så ser i dag, er måske så lige præcis det, vi frygtede: en hæmningsløs strøm af bemyndigelser til ministeren. Kun fantasien sætter grænser for, hvad vores miljøminister kan kræve af de virksomheder, som er underlagt aflæggelse af grønne regnskaber. Et resumé af virksomhedernes egenkontrol, oplysninger om virksomhedernes affaldshåndtering, oplysninger om hvorvidt virksomhederne har en miljøpolitik, i givet fald en redegørelse for miljøpolitikken og hvilke konkrete mål, der er opnået ved den, en beskrivelse af hvordan virksomhederne stiller miljøkrav til deres underleverandører.

Det er sådan set bare nogle få udpluk af det, ministeren måske godt kunne tænke sig at få vide af de regnskabspligtige. Men som før beskrevet får ministeren frit slag til at finde på alt mellem himmel og jord.

Desuden stiller vi os stærkt kritiske over for samme bemyndigelsesmulighed til at udvide regnskabspligten til at gælde landbrug, i hvert fald husdyrbruget. Det kan da godt være, at de i forvejen er underlagt så meget papirarbejde, bl.a. her på det seneste i forbindelse med Vandmiljøplan II, at de måske synes, det kunne være befriende kun at aflægge ét regnskab én gang om året i stedet for evig og altid at skulle rapportere hist og pist.

Men jeg mener altså, at det kræver en drøftelse i Folketinget, inden de eventuelt medtages, også fordi vi står fuldstændig uvidende over for, hvad ministeren vil kræve af dem. Og vi vil have hundrede procents sikkerhed for, at det ender med en forenkling, når det gælder landbruget, og ikke en udvidelse af de administrative byrder, som alle selvstændige i dette land trækkes med.

Og så skriver man i lovforslaget, at man regner med, det vil koste erhvervene 3,5 mio. kr. Dertil må jeg spørge ministeren, om vi kan lave en aftale. Hvis erhvervene som følge af det, de her bliver pålagt, må bruge flere penge end de 3,5 mio. kr., der tales om i lovforslaget, lover ministeren så at betale det overskydende og påtage sig den udgift?

Jeg tror, det kommer til at koste meget mere end de penge, der her er nævnt.

Årsagen til, at jeg er lidt træt af denne her udvidelse, for at sige det mildt, af de grønne regnskaber, skyldes, at jeg synes, man nærer en dyb mistillid til de virksomheder, man ønsker skal være omfattet af det her. For de kan da sagtens opføre sig miljørigtigt i alle ender og kanter. De kan købe miljørigtigt ind, de kan opdrage deres medarbejdere til miljøvenlig produktion osv. Og hvis de så i øvrigt overholder gældende lovgivning, hvorfor skal de så bruge tid og energi og mange penge på at overbevise offentligheden og måske især ministeren om, at det gør de altså?

De problemstillinger, jeg her har opstillet, er omdrejningspunktet for os. Tilsynsmyndighedernes nye rolle kan vi acceptere og endda se noget fornuftigt i, men der er virkelig behov for nogle præciseringer og løfter fra ministeren, før vi kan stemme ja til det her.

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Det var dog interessant at høre De Konservative og fru Henriette Kjær fortælle, hvor dansk miljøpolitik åbenbart står nu.

Vi har jo masser af erfaringer med, at virksomhederne skal have en samspilspartner i det offentlige, hvis vi skal sikre dansk miljø, det viser alle de forureninger, vi har af jorden, af vandløb og alle de ting, vi for store milliardbeløb er i gang med at rydde op i nu.

Det, der er hensigten med det her, er jo ikke at genere nogen. Det er at få det samarbejde mellem de offentlige tilsynsmyndigheder og erhvervslivet, så det på den administrative mindst bøvlede måde kan sikres, at vi ikke i fremtiden får tilsvarende syndere som dem, vi bruger milliarder på at rydde op blandt nu.

Så jeg vil godt bede fru Henriette Kjær redagere lidt mere for, hvordan hun så, hvis virksomhederne selv skal styre det, vil sikre, at vi ikke kommer ud i nogen skandaler svarende til dem, vi oplever i de her år.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Ja, det var jo en ordentlig svada, fru Henriette Kjær dér fik afleveret om de grønne regnskaber, og helt overflødigt synes jeg. For det er jo et fantastisk godt instrument, og man kan da også sige, at de mere fremsynede dele af industrien jo er glade for det her.

Mit egentlige spørgsmål går på landbruget. Jeg vil gerne spørge fru Henriette Kjær: Hvor i lovforslaget her står der, at landbruget er omfattet?

(Kort bemærkning).

Henriette Kjær (KF):

For at tage det første sidst, så står der jo i bemærkningerne til lovforslaget, at bemyndigelsen, § 35, også indeholder en bemyndigelse til at omfatte de landbrug, der er omfattet af IPPC-direktivet. Så ministeren har en bemyndigelse, og vi vil gerne have konkretiseret, hvad det egentlig er, han påtænker at bruge den til.

Til hr. Niels Bloch Jespersen: Hvis det ikke er hensigten at genere nogen – det synes jeg lyder meget fint at det ikke er – jamen så vil vi gerne have en garanti for det. Og det er såmænd det, jeg beder om, nemlig at man præciserer, hvad de bemyndigelser skal bruges til. Så vi er helt enige om, hvad sigtet er.

En forenkling er fint med os, så siger vi selvfølgelig ja, men det er for svævende for os. Vi ved ikke, hvad det er, ministeren har tænkt sig, og det vil vi såmænd gerne have en drøftelse af i udvalget. Det er det, vi beder om.

Og så bliver der spurgt om, hvordan virksomhederne selv vil kunne styre det. Jamen vi må jo altså sige, at i dag er der en miljølovgivning. Den skal man som virksomhed overholde, og hvis ikke man gør det, så er der en tilsynsmyndighed, og så er der visse tiltag, man kan foretage i forhold til virksomheden. Så de styrer jo ikke noget selv i dag, de er underlagt kontrol.

Jørn Jespersen (SF):

SF var med til at vedtage den oprindelige lov om de grønne regnskaber, og det har vi det utrolig godt med i dag, for det viser sig jo, at de evalueringer, der har været lavet af loven, viser, at den faktisk er en stor succes. De viser, at fem ud af seks virksomheder, som har arbejdet med grønne regnskaber, har høstet gevinster af det. De har fået miljømæssige fremskridt og dermed løftet en del af deres samfundsmæssige opgave, og de har haft økonomiske gevinster, fordi det faktisk er sådan, at når man bliver mere bevidst om, hvad man bruger af vand og strøm og hjælpestoffer osv., og hvordan ens produktion foregår, så finder man også oplagte muligheder, hvor man kan spare, hvor man kan effektivisere, og hvor man derfor kan få en bedre økonomi ud af det. Det er situationen i dag.

Da vi lavede den første udgave af denne her lov, gjorde vi det bevidst sådan, at vi som en del af den stillede relativt få krav, fordi vi var interesserede i, at den skulle komme godt i gang og ikke være for besværlig i første omgang, at man skulle kunne arbejde med den og indhøste erfaringer, vel vidende at vi så på et senere tidspunkt på baggrund af de erfaringer kunne sige, at nu kan vi godt lægge nogle flere ting ind i den. Det er det, der sker nu, og det synes jeg er vigtigt.

Jeg kan ikke lade være at sige til Det Konservative Folkeparti, at jeg synes, der næsten er et fast mønster i den holdning, man har fra borgerlig side. Den går nemlig på, at når vi kommer med en firkantet lovgivning, som alle virksomheder skal rette sig efter, så spørger man: Hvorfor kan vi ikke bruge nogle frivillige styringsinstrumenter og nogle handlingsplaner og nogle aftaler osv.?

Og når vi så kommer, som i det her tilfælde, med et fleksibelt styringsmiddel, der i virkeligheden giver virksomhederne mulighed for lige præcis at sætte ind dér, hvor det er vigtigt for den enkelte virksomhed, og hvor det er økonomisk fordelagtigt og fornuftigt at gøre det, så siger man: Jamen der er jo en generel miljølovgivning, og hvis bare virksomhederne overholder den, så er det jo godt nok. Kunne man ikke få en lidt mere systematisk klar linje i den borgerlige miljøpolitik, så man vidste, hvad man havde at rette sig efter?

Det, der er helt afgørende for os i denne her sammenhæng, er, at de grønne regnskaber lægger op til, at virksomhederne i større omfang begynder at arbejde bevidst med en egentlig miljøpolitik, at virksomhederne går ind og opstiller miljømæssige målsætninger, at de laver en kontinuerlig, løbende indsats for at nå målene, og at de jævnlige systematisk følger op på indsatsen for at se, om det er konstateret, at de har opnået deres mål, og stiller sig nye miljømæssige mål.

Derfor vil vi godt under udvalgsdiskussionen komme lidt ind på, om de incitamenter og den motivation, der er til at arbejde bevidst med miljøpolitik, i virkeligheden er stærk nok i lovforslaget, som det ligger her.

Det fremgår jo af bemærkningerne, at 80 pct. af de regnskabspligtige virksomheder, som laver grønne regnskaber, ikke har en systematisk miljøpolitik. Det løser jo fru Henriette Kjær problem langt hen ad vejen, for det er ikke særlig besværligt for de 80 pct. at redegøre for de-

res miljøpolitik, de skal bare skrive nej. De kan klare det hurtigt.

Til gengæld tror jeg, at de 20 pct., som har lavet en miljøpolitik, vil have stor fornøjelse ud af at forklare deres omgivelser, hvordan de har arbejdet med den og prale lidt med, hvilken indsats der har fundet sted, og hvad de har gjort både miljømæssigt og økonomisk for deres omgivelser og for deres medarbejdere og for deres aktionærer.

Vi synes, at man skulle overveje, om ikke listen over uønskede stoffer også var noget, man skulle redegøre for. Har virksomheden taget stilling til, om man har nogle stoffer på den liste eller på effektlisten, som man kunne udfase, substituere helt eller delvis; det kunne godt indgå. Miljømærkningstankegangen kunne man også passende redegøre for og høste de gevinster, der ligger i at gøre opmærksom på, at det måtte man i givet fald have arbejdet bevidst med, og så også høste roserne for dét. Hele spørgsmålet om den bedst tilgængelige teknologi kunne man godt, i hvert fald bare som inspiration, lægge op til også var noget, man kunne inddrage i sit grønne regnskab.

Vi vil også gerne under udvalgsarbejdet diskutere omfanget af de regnskabspligtige virksomheder, ikke så meget landbruget, for vi tror ikke, det er i denne her omgang, vi skal diskutere det – den diskussion om miljøregulering af landbruget og muligheden for her både at få et bedre miljø og en forenkling, hvis det kan lade sig gøre, kommer senere – men i stedet for at definere de miljøtunge virksomheder som dem, der er regnskabspligtige, så gå ind og sige: Var der ikke en vis fornuft i at sige, at virksomheder, der træffer beslutninger med stor miljøkonsekvens, f.eks. inden for detailhandel og den finansielle sektor, også med fordel kunne lave grønne regnskaber og på den måde kunne blive inspireret til en egentlig miljøpolitik?

Vi synes også, at spørgsmålet om at få en revision af regnskaberne er væsentligt at diskutere, ikke så meget for at få et retvisende billede af regnskaberne, for det tyder evalueringerne jo på, at de sådan set er meget korrekte og ordentlige, som de er, men mere for at sikre en tilbagemelding til virksomhederne, om der ligger nogle oplagte miljømæssige ting, man kunne gå ind på.

Endelig vil vi gerne se på regnskabernes tilgængelighed, om de kunne gøres mere interessante ved at blive lagt på nogle fælles hjemmesider osv.

Alt i alt et udmærket forslag. Vi glæder os til at diskutere det i udvalget.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Selv om det måske mere var rettet til De Konservative, så var spørgsmålet om denne her frivillighed jo til de borgerlige, og jeg vil gerne spørge hr. Jørn Jespersen, om han vil bekræfte, at der i lovforslaget står, at der bliver tale om 150 nye virksomheder, og at deraf er de 20 allerede i gang ad frivillighedens vej, og om ikke det vidner om, at man gennem aftale og frivillighed kan nå lige så langt med en større velvillighed fra de virksomheder, det handler om, frem for at skulle dunke dem oven i hovedet med en lovgivning?

Og endelig vil jeg komme med et lille tillægs-spørgsmål til hr. Jørn Jespersen. Der står i lovforslaget, at de virksomheder, der har forskudt regnskabsår, nu skal omlægge deres årsregnskaber, og jeg vil godt spørge, om ikke det også er en lille hurdle og måske en stor gene for visse virksomheder. Og af den grund vil jeg godt spørge, om ikke frivilligheden kunne give det samme resultat med et erhvervsliv, der er mere tilfreds.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg tror, det er vigtigt, at vi gør gør os klart, hvad frivillighed består i, og efter min opfattelse skal det ikke være frivilligt at lave grønne regnskaber. Der skal vi definere en række virksomheder ud fra nogle kriterier og sige: De skal lave grønne regnskaber. Og vi skal stille nogle mindstekrav til, hvad regnskaberne skal indeholde. Så her er der efter min opfattelse ikke tale om frivillighed.

Det, der er det afgørende, er, at frivilligheden består i, at virksomhederne selv prioriterer deres miljøsindsats. Og det tror jeg er meget nødvendigt, fordi moderne virksomheder er så komplekse og ændrer sig så hurtigt, at den er utrolig svær at regulere med firkantede love og regler og bekendtgørelser. Det kan vi ganske enkelt ikke overskue hverken i Folketinget eller i Miljøministeriet ned i mindste detalje.

Derfor er det utrolig væsentligt, at virksomhederne selv arbejder seriøst og motiveres til at gå ind og spørge: Hvor ligger mulighederne for miljøforbedringer i vores virksomhed? Og for nogle er det at spare på vand og strøm, for andre er det at substituere giftige stoffer, for nogle

er det at gå ind og lave designet fuldstændig om ud fra en livscyklustankegang, så de får mindre bortskaffelsesproblemer med affald. Der vil være tusind muligheder for at hente miljøgevinst. Og det er den enkelte virksomhed, der har muligheden for at overskue det. Dét er frivilligheden i det.

Og så skal jeg bare sige omkring omlægningen: Det er mit indtryk, at der er taget højde for det problem i det foreliggende forslag på baggrund af høringssvarene, men hvis der er problemer tilbage, så synes jeg, vi skal diskutere dem i udvalget.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at reglen for korte bemærkninger er ét minut for spørgsmål og ét minut for svar. Værsgo, fru Bodil Thrane.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Nu er det ikke sådan et ønske om at forlænge fredagens debat, men alligevel synes jeg, det er vigtigt, når vi diskuterer frivillighed, at vi er enige om målet med alle de grønne regnskaber, og vi mener, at med den virksomhedsmængde, vi har i landet, kan vi til fulde nå målet igennem en frivillig aftale og at en lov ikke er nødvendig. Målet er jo det samme. Og det eneste, vi beder om, er, at man kunne lave aftaler, som selvfølgelig skal overholdes, for at nå de samme mål, som vi er enige i.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jamen jeg hæfter mig bare ved, at på andre områder, hvor der rent faktisk eksisterer frivillige aftaler, og hvor SF har givet udtryk for, at det synes vi var helt o.k., men til gengæld stillede krav om, at der så var nogle bestemte mål, der skulle opnås, og at der var en evaluering af de frivillige aftaler, der får vi også kritik fra Venstres side, når vi siger, at vi godt vil sikre os, at de frivillige aftaler rent faktisk fører til målet. Det gør vi ikke af fru Bodil Thrane, men af andre fra Venstre, der også sidder i Folketingets Miljøudvalg.

Så jeg synes altså, at man må konstatere, at det er stort set lige meget, hvilke styringsmidler der bliver anvendt for at gavne miljø og samfundsøkonomi, så er der altid noget galt med dem efter Venstres opfattelse.

Frivillighed består tilsyneladende for Venstre i, at virksomhederne fuldstændig selv bestem-

mer, hvad de vil gøre af indsats, og det samarbejde er for uforpligtende. Det tror jeg heller ikke virksomhederne har gavn af.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Hr. Svend Aage Fauerholdt som ordfører.

Svend Aage Fauerholdt (DF):

Med det her lovforslag sker der en videreudvikling af de nugældende regler om grønne regnskaber gennem større informationsværdi og troværdighed for offentligheden og oplysninger om udviklingen i virksomhedens miljøforhold gennem de sidste 5 år. Igen skal erhvervslivet udsættes for utidig indblanding og en meromkostning på flere millioner kroner. Det kan da også være fuldstændig umuligt for et firma med udenlandske underleverandører at oplyse alt i et grønt regnskab.

Dansk Folkeparti kunne ønske sig mere frivillighed i lovgivningen på det her område. Vi er helt klar over, at frivillighed med ansvar ville være meget bedre, end at man igen hælder en lov ud i hovedet på erhvervslivet.

Tager vi affald og renovation, så er vi jo dér langt fremme i dag. Vi ved, at virksomheder ønsker oplysninger omkring deres affald, så det kommer i de rigtige båse i de rigtige containere.

Der vil selvfølgelig blive stillet mange spørgsmål under det udvalgsarbejde, som vi nu skal have angående det her lovforslag, og det vil der også fra Dansk Folkeparti. Hvor stor skal om sætningen være i et firma, for at man skal aflevere grønt regnskab, eventuelt hvor mange ansatte? Og lad os få en præcisering af, hvor langt man går med det her lovforslag.

Landbruget ser ud til at være fritaget, når man læser lovforslaget, men man kan jo også sige, at landbruget i særdeleshed er godt med, når det gælder om at føre regnskaber og give informationer om alt muligt.

Men vi kan meddele, at som loven ligger nu, kan vi på ingen måde støtte, at man udvider det grønne regnskab.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Ja, de borgerlige partier har jo to mantraer i dag. Det ene hedder »frivillighed, oh frivillighed!«, og det andet handler om at tælle hår i suppen. Det er en så stærk fokusering, at jeg tror, der skal mange regnemaskiner til. Og så undlader man helt at fortælle, hvem man er.

Men jeg synes, at det kunne være interessant, om Dansk Folkeparti bare for en enkelt gangs skyld ville fortælle den her forsamling, hvor man står henne i dansk miljøpolitik. Vil man intet, absolut intet? Vil man annullere dansk miljøpolitik, vil man annullere lovgivningen på det her område og på andre områder? Nul og nix? Vil man sige: Det går så godt, så godt derude? »Gennem frivillighed til sejr«, er det hovedparolen, eller vil man en lillebitte smule? Jeg hørte f.eks., at ordføreren sagde: »Frivillighed under ansvar«, så jeg lytter da gerne til, hvad det indebærer.

Lad os bare høre om Dansk Folkepartis miljøpolitiske strategi.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Fauerholdt (DF):

Dansk Folkeparti har en helt anden holdning til befolkningen end f.eks. Enhedslisten, og når der bliver sagt »frivillighed under ansvar«, så er det, fordi vi stoler på, at folk vil samarbejde om de ting, som er nødvendige, for at miljøet skal være rigtigt her i Danmark, men vi ser også, at der indimellem er nogle tiltag, hvor der overskrides nogle grænser, når det gælder miljøet, ja, måske kan man bruge udtrykket, at »det bliver let for hysterisk«. Og derfor: Vi tror på befolkningen, og at man i større grad selv kan styre nogle ting ved frivillighed, frem for at loven træder til.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Kan Dansk Folkepartis ordfører bekræfte, at Dansk Folkepartis miljøpolitik består af to klumper? Den første er absolut ikke at gøre noget, der har noget som helst med forebyggende miljøpolitik at gøre. Det gør den levende befolkning. Og den anden er, at man først vil lave miljøpolitik, når skaden er sket og fisken er død.

Er det ikke en korrekt forståelse?

(Kort bemærkning).

Svend Aage Fauerholdt (DF):

Nu tør jeg ikke udtale mig om, hvor meget hr. Søren Kolstrup bevæger sig ude i landet. Nu er det altså også en formand for et renovationselskab, der står her i dag og udtaler sig om, hvor langt vi er fremme. Det renovationselskab igangsætter en bestyrelse sammen med befolkningen i det område, og på det område arbejder vi fantastisk godt sammen. Og det kan vi gøre

mange andre steder ved en frivillig og fornuftig ordning under ansvar.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg skal takke for svaret. Dansk Folkeparti understregede meget stærkt; Nej tak til lovgivning, ja tak til frivillighed. Man vil altså aflyse miljøpolitik. Tak for svaret.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Svend Aage Faurholdt, og derefter er det hr. Ebbe Kalnæs som ordfører.

(Kort bemærkning).

Svend Aage Fauerholdt (DF):

Vi må så erkende fra Dansk Folkeparti, at det er meget svært at få en seriøs dialog i gang med Enhedslisten.

Ebbe Kalnæs (CD):

Loven om de grønne regnskaber, som den ligger i dag, ikke den vi har til behandling, men altså den eksisterende, ved jeg ikke, om CD er medforfatter til, men vi har i hvert fald både lod og del i den fra vores regeringsperiode, det står vi ved. Men jeg er enig – og jeg skal ikke gøre det her særlig langt, det er jo fredag – meget langt i den argumentation, fru Henriette Kjær var inde på. Jeg afviser ikke, at vi skal gøre det her bedre, men jeg vil gerne understrege ganske kort, at en ministerbemyndigelse til udvikling af grønne regnskaber, punktum, det er ikke med CD. Vi ved ikke, hvad det handler om.

En minister med et område i størrelsesordenen som hr. Svend Aukens har mange bemyndigelser, og det er ikke nogen, man kan håndtere alle sammen sådan enkeltvis over bordet. Vi har masser af vældig veluddannede, dygtige mennesker, der administrerer det her. Men det kan altså ikke hjælpe noget, vi laver alle de der selvkørende systemer. Det kan altså ikke hjælpe noget, når vi prøver at forbedre det område her, at vi laver det samarbejde og den dialog, hvis vi altid først skal have hængt en hammer op, som siger: Nu prøver vi at finde ud af samarbejdet, og hvis ikke I makker ret, så falder den.

Det er et spørgsmål om livssyn – jeg har sagt det før – og det er ikke et spørgsmål om, som hr. Søren Kolstrup gør, at tage patent på, hvem der vil miljø. Der bliver store opgaver fremover, der bliver mange nye måder, vi skal gøre det her på, og vi går meget positivt ind i en diskus-

sion og i et samarbejde om, hvordan vi kan forenkle og få lavet værktøjer.

Jeg vil også gerne kvittere for det, hr. Jørn Jespersen indledte med, at der har været store gevinster i at lave grønne regnskaber. Masser af virksomheder har fundet en vej, der både har været økonomi, prestige, image og alt muligt andet i, og gjort nogle ganske fornuftige ting. Det ser jeg gerne forsætte. Men som sagt, en bemyndigelse til udvikling af grønne regnskaber, slut, færdig og så kan vi gå hjem, den går ikke. Vi vil ikke være med til det i det omfang, som vi har det i dag.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg er lidt interesseret i at finde ud af helt præcist, hvad der er CD's position i denne her sag, fordi på den ene side hørte jeg hr. Kalnæs sige, at sådan som loven var i dag, følte man sig sådan set ret godt tilfreds med og støttede – sådan opfattede jeg det – grundtanken om, at virksomheder laver denne her type af regnskaber og høster de både miljømæssige og samfundsøkonomiske gevinster og sådan noget, hvor kritikken i virkeligheden mere gik på, at bemyndigelserne måske var alt for vidtgående i loven. Og det synes jeg er en helt anden argumentation.

Jeg synes nu ikke, at de er så upræcise, fordi det er jo meget langt hen ad vejen præciseret i bemærkningerne til loven, hvad de tænkes anvendt til. Men jeg vil da gerne være med til i udvalget at diskutere også med CD, om man kan sikre sig, at bemyndigelserne ikke bliver brugt til en hel masse ting, som ikke er forudsat, og som ikke er nævnt, og som vi i dag ikke overhovedet har blik for.

Hvis nu vi kan finde sådan en model, hvor hr. Kalnæs' frygt for, hvad det her kunne tænkes anvendt til og som ikke er eksklusivt nævnt, forsvandt, hvis det kunne lade sig gøre, kunne man så forestille sig, at CD ville støtte loven?

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Det er også til hr. Ebbe Kalnæs. Sådan som jeg læser lovforslaget, er det jo ikke tanken, at man laver om på, hvordan selve indholdet af de grønne regnskaber skal være.

Det, ministeren får bemyndigelse til, er, og jeg læser så op af lovforslaget her, § 35 a, stk. 2: »Virksomheden sender det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse samlet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen«, står der, og det

er da fint nok, ikke? Ministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren for indsendelse af de grønne regnskaber og så få tilsynsmyndighedens udtalelser. Så er der noget om frist og sådan noget. Men det er da ikke noget, eller mener hr. Ebbe Kalnæs, det er noget, der vil skade virksomhederne i forhold til det bestående?

(Kort bemærkning).

Niels Bloch Jespersen (S):

Til hr. Ebbe Kalnæs: Jeg er da lidt skuffet over den blokering, for det er jo det, det er.

Hvis vi læser i den skriftlige fremsættelse til lovforslaget, så handler det jo om at få en mere smidig administrativ procedure, hvor man skal styrke dialogen mellem virksomheden og tilsynsmyndigheden. Og kan hr. Ebbe Kalnæs ikke, i det omfang vi kan dokumentere, at det er det, der skal ske, tilslutte sig intentionerne i lovforslaget?

Og så vil jeg så sige: Det med at stille meget firkantede krav til, at lovgivningen fra virksomhedstype til virksomhedstype skulle stille specifikke krav op om, hvad der står i miljølovgivningen, ville da være dobbeltadministration. Selvfølgelig gælder miljølovgivningen som den overordnede paraply også i samarbejdet om de grønne regnskaber.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Til hr. Jørn Jespersen: Jeg er nødt til at udtrykke det sådan, at det vil jeg da ikke udelukke, men det er helt givet, at jeg synes, at forarbejdet til dette er for ringe. Jeg synes, man kunne nå meget længere i dialog og samarbejde om, hvad det er for en vej, vi skal.

Det, man gør, og jeg har gentaget det adskillige gange herfra, er, at når man skal i gang med arbejdet, så går man ind og skaffer sig den hammer, der skal hænge oppe over, så man med en bemyndigelse skriver: videreudvikle de grønne regnskaber.

Det er for omfattende. Vi ved udmærket godt, at vi i dette land har en tendens til – i Kina har de dog femårsplaner – at lave det så åbent og så løst, så vi hele tiden har planer, til vi mødes igen, og så skal vi skændes om detaljerne bagefter.

Gå nu ud og lav det samarbejde, den samtale, for alvor, få en ligeværdig dialog, som ikke mistænkeliggør, og kom så tilbage med noget, vi kan enes om, hvis man ikke selv med de parter,

der er i erhvervslivet, finder en vej, som er effektiv.

Altså jeg mener, at man griber dette her an på en måde, som der ligger et andet livssyn bag, og der ligger en mistænkeliggørelse i det, fordi man altid skal have magten sat bag med et lovforslag, og man har ikke forsøgt, synes jeg, tilstrækkeligt at videreudvikle det grundlag, vi har allerede i dag.

Jeg udelukker ikke, at vi skal have dette her til at fungere, og at det skal være mindre kompliceret. Jeg er bare ikke tryk ved, at det bliver mindre kompliceret med den meget open end, vi laver i dette her.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Hr. Ebbe Kalnæs efterlyser dialog. Det er jo selve formålet med de grønne regnskaber, det er hele tankegangen bag de grønne regnskaber, at de skal lægge op til en dialog mellem på den ene side virksomheder og på den anden side det omgivende samfund: naboer, lokale myndigheder, grønne organisationer osv.

Nu snakker vi så om, hvordan får vi struktureret den dialog, så den bliver så meningsfyldt og indholdsrig som overhovedet muligt, og jeg har ikke hørt hr. Ebbe Kalnæs nævne, at nogen af de ting, der her er ridset op, skulle være forkerte. Det kan godt være, at der er nogle, der er forkerte efter CD's mening, men så er det jo det, vi må tale om.

Om man har en miljøpolitik? Jamen det er jo rart at få at vide, om virksomheden har en miljøpolitik. Det skaber da en bedre dialog, hvis man ved, om den har det eller ej.

Om man har inddraget medarbejderne? Jamen det er da vigtigt at vide, og det kan man altså godt redegøre for, uden at det bliver særlig bøvlet og bureaukratisk på denne måde: Vi har nedsat en arbejdsgruppe med 3 fra A- og B-siden, som løbende følger vores miljøpolitik og kommer med indstillinger til direktionen. Så er det klart.

Så jeg synes altså ikke, at de her bemyndigelser er så vidtrækkende, og derfor vil jeg egentlig godt vide: Hvor er det, hr. Ebbe Kalnæs' frygt ligger? Hvad frygter CD, at det, som er skjult i forslaget her, kan bruges til?

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Til hr. Jørn Jespersen: Som lovforslaget er formuleret, kan det jo ikke tilbagevises, at man kan

stille nye krav på baggrund af lovforslag som dette her, også uden at være enig med de parter, man skal aftale det med.

Jeg understreger bare igen: Hvorfor skal vi igennem denne procedure først, at vi altså skal have magtmidlet ind. Med hensyn til dem, der er lavet i dag, er de på mange områder en succes, men det bliver kompliceret. Og jeg har lært efter en vis tid her, at når vi giver disse bemyndigelser, så løber de altså længere på en række områder, fordi der så er en open end på dem.

Der er jo også i dette lovforslag peget på ting, som man kan inddrage. Det vil sige, at det tager vi stilling til samtidig. Og med hensyn til den debat om, hvorvidt vi skal inddrage dele af landbruget, der sikrer vi jo, at det kan lade sig gøre i dag, hvis vi stemte for dette her lovforslag, som det ligger.

Men lad os tage dialogen. Vi skal lave et fornuftigt udvalgsarbejde, ingen tvivl om det, men umiddelbart kan vi altså ikke støtte det, som det ligger.

Vibeke Peschardt (RV):

Jeg skal lade være at lade mig friste til at tage flere korte bemærkninger til hr. Ebbe Kalnæs, men måske bare lige bede ham som en indledning her om at læse på side 7 i lovforslagets bemærkninger, hvor der står noget om grønne regnskaber og husdyrbrug, og det er jo specielt husdyrbrug, der er de store problemer i landbruget.

Men ellers er vi fuldstændig enige i det lovforslag, der ligger. De grønne regnskaber, vi har set indtil nu, har haft nogle ordentlige, gode formål dels med at sikre offentligheden adgang til at vide, hvad miljøtunge virksomheder foretager sig, dels med at få virksomhederne til at interessere sig for at lave en aktiv miljøpolitik.

Når vi her, fem år efter at man har indført dem, skal evaluere dem, så må man sige, at de har været en succes. Så hører man her fra den borgerlige side af salen, at nu skal vi ind i frivilligheden, og så vil jeg sige, at det er der heldigvis også taget højde for i forslaget.

Der står – det kan man selvfølgelig diskutere – at virksomheder, der ikke er forpligtet til at indsende, og det er jo stadig væk de fleste, kan gøre det af egen drift, hvis de vil.

Lad os så se, hvor langt den frivillighed rækker, og om de overhovedet kunne drømme om at gøre det. Det kunne være meget sjovt at evaluere om et eller to år og se, hvor mange virk-

somheder der af sig selv ville gå ind i det her, prøve at få en dialog med myndighederne og så indsende et grønt regnskab efter de her regler. Jeg glæder mig meget til at se, hvad der kommer ud af det, men jeg tror ikke, der kommer så meget.

Derfor er jeg fuldstændig enig i, at hvis man skal drive en sag som den her, så bliver man altså nødt til at gøre det ved lovgivning, og de virksomheder, der har gjort det indtil nu, har været glade for det.

Det er heller ikke rigtigt, som nogle har sagt, at der ikke har været et grundigt forarbejde. Det står jo netop her, at der har været høringsfaser og debatoplæg, og hvad ved jeg, og det er så møntet ud i det arbejde, der ligger her.

I Det Radikale Venstre synes vi, at fokus på miljøbelastning er et af de allervigtigste redskaber til at nedbringe miljøbelastninger i det hele taget, og derfor kan vi hundrede procent gå ind og støtte det lovforslag.

Det var, hvad jeg ville sige her.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten støtter tanken om de grønne regnskaber. Vi støtter bestemt også tanken om en udbygning af de grønne regnskaber, både hvad angår det konkrete indhold og selvfølgelig nyttiggørelsen af regnskaberne i forhold til myndighederne og offentligheden, fordi meningen med hele den her seance jo netop er at skabe et instrument til at skærpe dialogen.

Når det så er sagt, må det siges, at det foreliggende forslag har nogle klare, positive elementer. Så har det nogle elementer, vi er kritiske over for, og så bliver jeg nødt til at sige, at der er områder, som vi har en meget stor undren over for, og hvor vi håber, at regeringen vil have Enhedslistens støtte til forslaget. Det regner vi med at regeringen gerne vil.

På det overordnede plan – det har jo været fremme hos en række af ordførere – stiller vi det grundlæggende spørgsmål: Hvorfor forlade konkrete krav til fordel for generelle bemyndigelser?

Vi er med på, at ministeren kan få en bemyndigelse til at sætte flere ting på listen. Det er o.k., men derfor mener vi stadig væk, at det mest fremkommelige er, at man formulerer en række konkrete minimumskrav punkt for punkt, og så siger man: O.k., derfor kan det godt være, at det er en idé, at ministeren får en bemyndigelse.

Det er sådan den overordnede bemærkning, vi har omkring konstruktionen, men lad mig først slå fast, hvad vi finder positivt.

Vi finder det absolut positivt, at myndighederne skal forholde sig til det grønne regnskab. Det er oplagt. Det er fint.

Vi forholder os positivt til, at man etablerer et dialogforum. Jeg går selvfølgelig ud fra, at vi i en betænkning godt kan få præciseret, hvilke aktører der skal med: miljøorganisationer, fagforbund, fagfolk. Vi finder det nyttigt med en sådan præcisering.

Når det er sagt, finder vi, at der er nogle mangler. Den første mangel, jeg vil nævne, er, at der er ingen konkrete initiativer, som kan fremme offentlighedens interesse for de grønne regnskaber. Vi tror, det kræver ressourcer og konkrete initiativer for at sikre, at den der dialog kommer frem.

Så er der det andet forhold, og dér bliver jeg nødt til at sige, at jeg simpelt hen er skuffet på et meget afgørende punkt, og det er, at ordet »substitution« ikke er nævnt. Jeg tænker på, at regeringen og vi havde et samarbejde omkring L 161 i folketingssamlingen 1998-99. Det var den her lov med IPPC-direktivet, og der oplyste ministeren over for udvalget, at han mente, at grønne regnskaber kunne udnyttes på en sådan måde, at man fik en dynamisk dialog mellem virksomhederne og tilsynsmyndighederne, herunder vedrørende muligheden for substitution. Vi tillader os i første omgang at gå ud fra, at der er tale om en simpel forglemmelse. Sådan noget kan jo ske i alle gode selskaber. Det er det andet.

Det tredje spørgsmål, jeg vil rejse, er spørgsmålet om, at der står resumé. Vi finder, at ordet »resumé« er upræcist. Efter vore begreber skal regnskabet indeholde både godkendelseskraav og de faktiske tal på en meget sammenlignelig måde.

Og så kommer vi til det største spørgsmål, som er: Hvem skal være med i det her? Og der finder vi det vigtigt at få udvidet listen. For det første, at der bliver tale om virksomheder, som producerer kemikalier, som er på listen over uønskede kemikalier, og for det andet landbruget. Vi bliver nødt til at sige det: Den er gal. Jeg ville så gerne have, at hr. Fauerholdt og alle de andre gode mennesker, der har sagt noget, havde ret. Men det har de altså ikke. Vi bliver nødt til at sige, at det er nødvendigt, at landbruget i en eller anden forstand kommer med.

Så er vi meget optaget af, at transportforbruget kommer med. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at transportforbruget er miljøpolitikens anden akilleshæl ud over landbruget. Vi skal have opgjort CO₂-bidraget fra Poul som fra Per.

Jeg har nævnt listen over uønskede kemiske stoffer.

Endelig skal jeg gøre opmærksom på, at når der står, at væsentlige klager skal omtales, så synes vi da godt, man kunne skrive: Klager skal omtales. Ellers skal vi til at have en diskussion om, hvad væsentlige klager er, og hvad væsentlige klager ikke er. Så er det vist lettest at skrive: Klager skal omtales.

Til sidst vil jeg slutte af med at indskærpe, at jeg håber meget, at regeringen har lyst til at få Enhedslistens støtte.

Ole M. Nielsen (KRF):

Der har jo været diskussioner her, om der skal lovgivning eller frivillighed til, og jeg kan ikke støtte de borgerlige partier i, at det her kan bygge på frivillighed, selv om der er en gulerod i at arbejde med grønne regnskaber, og det er der.

Det viser de investeringsfonde, som bygger på virksomheder, og som arbejder med miljø og etik og den slags ting. De giver bedre udbytte end andre investeringsfonde, og det ved folk, der kommer fra det private erhvervsliv som jeg selv. Selv om man somme tider skal have lidt pisk for at give sig til det, så viser det sig, når man kommer til at arbejde med det, at man faktisk vinder på det arbejde, man udfører, og det er der masser af virksomheder, der har konstateret. Der er da ikke noget mærkeligt i, at man somme tider skal have en lille opfordring til det, så derfor skal der være lidt pisk i det.

Vi er absolut tilhængere af kravet om grønne regnskaber. Jeg kan også godt huske, hvad jeg mener, selv om man somme tider kan blive lidt forvirret over, hvad jeg sagde, dengang vi havde det møde med Dansk Industri, nemlig at vi skal have flere ting puttet ind. Det er faktisk en udmærket måde at opfylde tingene på at få dem puttet ind i de grønne regnskaber.

Men jeg må nok sige, at specifikationen her er for dårlig. Der er for meget i det her, som jeg ikke ved, hvad vil blive til. Bemyndigelsen til ministeren er jeg ikke tilfreds med. Vi skal have konkretiseret mere, hvad det handler om, hvem der skal være med, og hvem der også skal være med i dialoggruppen, som hr. Kolstrup var inde på her.

Så vil jeg endelig meget mere. Det kan godt være, at det meget mere har ministeren allerede inde i sit hoved, men så vil jeg gerne have, at det står her. Jeg vil meget mere, jeg vil faktisk, at det her skal hedde et etisk bæredygtighedsregnskab, altså meget mere end miljø, men også meget mere af miljø.

Jeg vil f.eks., at vi skal have arbejdsmiljø ind i det. Det er måske det mest nærliggende. Man skal have bæredygtighed, man skal have noget om produkternes levetid, hvad man har gjort for at forbedre sine produkter i miljøsammenhæng i relation til, at de skal kunne repareres eller genbruges, eller hvordan man kommer af med dem igen, osv.

Jeg vil også gerne, som vist også hr. Søren Kolstrup var inde på, have transportsektoren med heri, men også importører.

Jeg vil gerne, at man får at vide, hvilke krav man stiller til sin leverandør i tredjelande. Det er jo iøjnefaldende dumt, at danske forbrugere interesserer sig for, hvordan vores høns, der lægger deres æg, har det, mens de ikke bekymrer sig om, hvordan det kan lade sig gøre, at vi kan købe tre skjorter i Føtex for 100 kr. Man burde, hvis man kunne lidt almindelig hovedregning, kunne regne ud, at de piger, der sidderovre i Kina og syr de skjorter, ikke får sådan en helt anstændig behandling.

Den slags ting mener jeg også vi skal bygge ind i det her. Det mener regeringen i øvrigt også. Det står der jo noget om i Erhvervsministeriets strategi dk21.

Vi skal have det her udarbejdet til også at omfatte etiske forhold, arbejdsmæssige forhold, bæredygtighedsforhold, produkternes bæredygtighed, levetid og genbrugsmulighed osv. osv. Vi skal meget længere end det, der står her, og derfor kan vi ikke stemme for det i den form, det ligger i her.

Vi skal have specificeret nogle af de ting, selv om man måske ikke er klar til at formulere kravene til de her områder allerede nu. Jeg tror, det kræver temmelig megen udvikling at få fundet ud af, hvordan man gør det, sådan at det også er overkommeligt for virksomhederne, for det skal det selvfølgelig være.

Det skal jo heller ikke være sådan, at virksomheder, der laver 10.000 forskellige produkter, skal sidde og redegøre for, hvor længe hvert enkelt produkt kan leve, hvordan det kan repareres osv., men de skal redegøre for de tanker, ideer og målsætninger, de har for den virksomhed, de driver.

Og så er det jo anført som et problem, at der er for få, der rekvirerer disse regnskaber. Det anser jeg ikke for et stort problem. Jeg tror, at den største værdi i disse regnskaber er, at man overhovedet skal lave dem. Den næste er, at der selvfølgelig er en kommunikation med dem, der er særlig interesserede, og en kommunikation mellem de virksomheder, der laver dem, og så det offentlige. Så det mener jeg ikke er det helt store problem.

Vi er interesserede i at bygge videre på den idé, som den er, vi skal bare have den udbygget, og hvis ministeren allerede har de her tanker i sit hoved, at det kan omfatte områder, som slet ikke hører ind under Miljøministeriet, så mener jeg, at vi må have det skrevet ind, og at vi i hvert fald har til hensigt at dyrke og udvikle de områder og få det formuleret deri. Det hører med, for at vi skal stemme for det.

Thorkild B. Fransaard (FRI):

Frihed 2000 har ikke været med til at støtte lovforslaget om indførelse af grønne regnskaber. Men nu er de grønne regnskaber kommet, og vi tror ikke på, at de kan afskaffes, ikke på nuværende tidspunkt. Men vi er stadig væk af den opfattelse, at det er en fejl, de blev indført.

Jeg ved godt, at det nu siges fra mange sider, også i mange rapporter, at det har været en succes. Jeg vil gerne spørge om, hvem det har været en succes for.

Jeg ved godt, at der er nogle i toppen af dansk erhvervsliv, der udtaler, at der er nogle erhverv, der får glæde af det. Det skal jeg selvfølgelig heller ikke kunne afvise, men jeg stiller mig tvivlende over for, hvor stor en promille det drejer sig om:

Men det har været en succes for bureaukratiet, det har været en succes for, at der rigtigt er blevet sat gang i, at der er nogle, der udfylder nogle papirer, og det har været en succes for det offentlige, så de måske kan få lidt mere kontrol med virksomhederne.

Vi er af den opfattelse, at virksomhederne hver eneste dag og i mange år har kæmpet for at bruge så lidt råmateriale som muligt, bruge så lidt energi som muligt, bruge så lidt olie som muligt, og så lidt – noget, der altid bliver nævnt – kemiske stoffer som overhovedet muligt. Det koster så mange penge, at der ikke er én, der bruger ét gram mere, end det er nødvendigt.

Hvis der er nogen, der bruger noget af det ulovlige, skal de selvfølgelig straffes for det. Der er ingen diskussion om det, hvad enten

man kan lide det eller ej. Sådan er samfundet, men det er ikke det, der er tale om, for det er en helt anden lovgivning.

Men at virksomhederne skal lave det kæmperegnskab for noget, der er lovligt, er simpelt hen spild af tid. Og man kan også sige, hvis man læser imellem linjerne, og det skal man jo gøre, at det står faktisk i bemærkningerne, at vi har fuldstændig ret, på den måde jeg læser det. Der står jo, at der faktisk ingen væsentlig efterspørgsel har været efter de grønne regnskaber, for det er det, der er tilfældet. Der er ingen i den private befolkning, der går op i det her.

Men lad os nu komme frem til selve ændringen, der er tale om her, nemlig den store udvidelse af ministerbeføjelsen til at bestemme, hvor mange der kan være med, men også, hvad regnskabet skal indeholde. Med min baggrund, og som jeg læser det, finder jeg, at det faktisk er umuligt.

Hvordan i alverden skal en virksomhed sørge for, at i den virksomheds grønne regnskab skal der også indgå, hvad en underleverandør gør for miljøet, og dens eventuelle regnskab?

Nu er det jo sådan med underleverandører – i hvert fald inden for den gren, jeg kender, men jeg kan ikke sige det generelt – at de fleste underleverandører kommer fra østeuropæiske lande eller nogle lande, der overhovedet ikke har nogen miljøpolitik. Kan den danske virksomhed så forfølges ved ikke at undersøge det? Det kan ikke lade sig gøre.

En anden ting er – jeg skal nok stoppe, men det er to væsentlige ting – at man tænker på, at al transport også skal ind i sådan et grønt regnskab. Jamen hvad med den transport, der foregår over hele verden? Jeg tænker på de virksomheder, der eksporterer. Er det meningen, at det skal ind i det grønne regnskab? Det kan ikke lade sig gøre, der er ingen andre ude i verden med grønne regnskaber end danskerne, i hvert fald ikke i den grad, vi har. Hvordan skal en virksomhed kunne stå til ansvar for sådan noget?

Og så den sidste ting. Det er nok igen også mere fra den side, jeg ser det. Der bliver en større sammenkædning imellem årsregnskabet og de grønne regnskaber. Kort fortalt bliver det jo sådan, at når man laver grønt regnskab, ja, så skal det sendes ind til en myndighed, som skal kommentere eller godkende det, og så skal det tilbage og sendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sammen med årsregnskabet. Hvis så det ikke er helt i orden eller ikke er godkendt, ja-

men så kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen jo ikke godkende årsregnskabet, og så kører det virkelig stærkt med, at en virksomhed får problemer. Det er selvfølgelig bare for at nævne det.

Med hensyn til dem, der har forskudt regnskabsår, står der godt nok i bemærkningerne, at det kan klares ved, at man omlægger sit regnskabsår til at følge kalenderåret. Det lyder meget enkelt, men det vil tage mange halve timer at forklare, at så enkelt er det ikke. Det vil koste virksomhederne så store summer, at det ikke kan lade sig gøre.

Der er så meget i det her, at vi vil stemme imod det, men jeg synes alligevel, at jeg gerne vil være med til at snakke om nogle af de ting her i udvalget.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg fik sådan en lyst til at spørge hr. Fransgaard, om det også er hans opfattelse, at vi skulle afskaffe årsregnskabsloven og så lade det sådan være op til virksomhederne, om de havde lyst til at fortælle om omgivelserne noget om, hvordan deres økonomi er, og hvis de har lyst til at fortælle det, så kan de selv finde en eller anden form at gøre det under. Det ville jo være den parallelle situation.

Nu er sagen bare, at i en markedsøkonomi er det jo indlysende nødvendigt, at man har en hæderlig kommunikation omkring sin økonomi i forhold til aktionærer m.v. Men vi har altså også en miljømæssig situation, hvor det er helt afgørende og samfundsmæssigt nødvendigt, at virksomheder har en kommunikation med omgivelserne om miljø, og det er derfor, vi nu er ved at udvikle det redskab, der hedder de grønne regnskaber.

Med hensyn til underleverandører: Man skal ikke redegøre for forholdene hos underleverandørerne, man skal redegøre for, om man har stillet krav og i givet fald hvilke. Det kan man da sagtens. Og mange af virksomhederne vil så skrive: Nej, vi har ikke stillet nogen krav. Så fremgår det. I nogle tilfælde er det rimeligt, fordi det ikke kan lade sig gøre, og i andre tilfælde burde man have stillet dem.

Det her handler ikke om for eller imod erhvervslivet, det handler om, at det grønne flertal i det her Folketing har en progressiv, dynamisk erhvervs politik, som er til gavn for alle de fremsynede virksomheder, og de har nemlig haft stor succes med det.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Frandsgaard (FRI):

Jeg kan klart svare på, at jeg ikke går ind for, at vi skal afskaffe regnskabsloven, selvfølgelig ikke, og vi skal indsende vores almindelige regnskab, for vi skal jo betale vores skat, og vi skal selvfølgelig også informere aktionærer osv., som det bliver nævnt. Selvfølgelig går jeg ikke ind for det, og jeg betragter det også som lidt af en finne.

Med hensyn til det andet med underleverandører: Det er rigtigt, at sådan står det nu. Jeg kan bekræfte, det er rigtigt, men jeg har bare den erfaring, at når jeg først begynder at gå noget ind i en lovgivning, så er der et næste skridt. Det er det, jeg tænker på.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil gerne sige ordførerne tak for mange og spændende indlæg og spørgsmål og betragtninger, og jeg håber, vi undervejs under udvalgsarbejdet får mulighed for at afklare de spørgsmål, man har rejst.

Jeg tror, det var hr. Kalnæs, der vistnok uden helt at tænke over konsekvenserne af det, han sagde, sagde, at det her er meget dårligt forbedret. Jeg er nødt til at sige til hr. Kalnæs: Det er altså groft at sige det i forhold til noget, der er utrolig godt forberedt. Vi har lavet en af de grundigste undersøgelser på basis af de to første regnskabsår, vi har haft spørgeskemaundersøgelse, vi har haft dialoger, vi har haft høringer, og vi har haft frem og tilbage.

Vi har her at gøre med et virkelig velforbedret stykke lovgivning, ikke et stykke lovgivning, der ligger fast i alle detaljer – det kommer jeg tilbage til om et øjeblik – men som giver et udviklingsperspektiv, som er præget ikke bare af høje miljømæssige ambitioner, men også af et ønske om samarbejde med erhvervslivet. Jeg tror, mange virksomheder ville have meget svært ved at genkende de partiers, som jeg går ud fra de stemmer på ved valgene, negative, for ikke at sige meget negative, holdninger til grønne regnskaber her i Folketinget, men derom senere.

Der er gjort et kæmpeforarbejde, og det vil jeg jo selvfølgelig gerne kvittere for i forhold til mine medarbejdere. Der er faktisk gjort et virkelig godt stykke arbejde på det her område, og jeg vil også kvittere i forhold til de organisationer, som er gået meget seriøst ind i det her bilde.

Hr. Kolstrup spurgte, om vi var interesserede i at have ham og hans parti med: Ja, når jeg sidder og hører på debatten, så er vi ikke bare interesserede, fordi vi godt kan lide hr. Kolstrup og hans sympatiske holdninger og synspunkter og det gode samarbejde, vi har med ham, og som vi gerne vil se fortsat også på det her område, men så er det jo simpelt hen en nødvendighed at have ham med.

Det må være SF og Enhedslisten, måske Kristeligt Folkeparti, vi kan forlade os på. Det synes jeg også man skal være klar over i Dansk Industri og andre steder. Det er dér, samarbejdspartien er, fordi de øvrige partier jo fornægter det, der er hovedideen i forslaget, nemlig at man lægger op til forhandlinger om at få udviklet det her instrument så godt som overhovedet muligt, uden at det fører til bureaukratiske belastninger af virksomhederne. Og når man så har fundet den rigtige måde at gøre det på, så har man de nødvendige bemyndigelser til at gennemføre det i praksis. Det er det, der er ideen i lovgivningen.

Der er en snæver sammenhæng mellem bemyndigelsestankegangen og frivillige aftaler eller aftale- eller forhandlingsvejen. Hvis ikke man har bemyndigelserne, så kan man jo ikke lave de aftaler, man gerne vil have, så har de ingen mening, så ved man ikke, om de bliver gennemført i praksis.

Et af kritikpunkterne over for strategien omkring frivillige aftaler har netop været, at der ikke har været det tilstrækkelige hjemmelsgrundlag til at få aftalerne gennemført i praksis, der har ikke været de nødvendige instrumenter til at få dem håndhævet.

Når vi ofte har store vanskeligheder i forhold til EU, når vi bruger aftaler, og når EU er meget kritisk over for frivillige aftaler, så er det netop på grund af de juridiske problemer med frivillige aftaler.

Forudsætningen for brug af aftaler er, at man har de nødvendige hjemler, og det er det, forslaget her lægger op til. Der er nogle hjemler, vi vil udnytte hurtigt, der er nogle, der har et mere langsigtet perspektiv i sig, f.eks. i forhold til landbruget, men alle disse bemyndigelser er jo ikke noget, en minister vil bruge i en fri overvejelse, i en eller anden kapricøs stemning, det er alt sammen noget, man vil udnytte efter forhandlinger med de partier, der står bag lovgivningen, men jo også med alle de brugere, der er af lovgivningen; det siger sig selv. Det er helt normalt, at det er sådan, det foregår.

Det er en almindelig forestilling i dansk politik, at der ikke er nogen afgørende forskel mellem højre- og venstresiden i salen, når det gælder miljøpolitikken, og den understøttes naturligvis af, at vi ofte er i stand til at lave brede løsninger, hvad jeg jo har været en systematisk fortaler for at vi skulle gøre en seriøs bestræbelse på at gøre i alle tilfælde, men debatten her af-dækker jo, at vores udgangspunkt er meget forskelligt. Er der et område i dansk politik, hvor der virkelig er forskel på højre side og venstre side, så er det miljøpolitikken; det kommer man ikke uden om. Det er ikke det samme, som at vi ikke skal samarbejde, men det kommer man ikke uden om.

For mange virksomheder er dette jo en gåde, for de er glade for de grønne regnskaber. De synes, at det var helt tosset, da man i sin tid fra borgerlig side førte nærmest et korstog mod indførelsen af grønne regnskaber, og de forstår slet ikke efterfølgende, at man nu er imod at videreudvikle succesen. Men sådan er det.

Jeg har svaret på spørgsmålet om frivillighed. Selvfølgelig vil vi lave aftaler, selvfølgelig vil vi gøre det så godt som muligt, og vi tilskynder virksomhederne til at gå længere end de minimumskrav, der er indeholdt her. Men vi skal have de fornødne hjemler, så man ved, hvad der er ret i Danmark, og hvad der ikke er ret i Danmark; vi skal have et juridisk grundlag. Det her er regnskabsaflægning, det er ikke frihåndstegning, det er regnskabsaflægning med pligter osv. Der må være det nødvendige juridiske grundlag på dette område.

Fru Bodil Thrane spurgte mig, om det er tanken, at der skal være tidsfrister for myndighedsudtalelsen om dokumenterne. Jeg kan svare bekræftende. Det er tanken, at der skal fastsættes en frist, men først efter at vi har diskuteret det med kommunerne og med Dansk Industri, vil vi fastsætte de tidsfrister.

Fru Bodil Thrane spurgte mig også: Er det meningen, at virksomheden skal have mulighed for at svare på udtalelsen fra tilsynsmyndigheden? Svaret er ja. Det skal virksomheden naturligvis. Forslaget går jo ikke ud på at styrke den centrale kontrol med virksomhederne. Formålet er faktisk at svække den centrale kontrol med virksomhederne og bringe kommunerne og amterne, som har den umiddelbare tilsynsbeføjelse, i spil over for virksomhederne.

Fru Bodil Thrane og fru Henriette Kjær og andre af de borgerlige ordførere var inde på, om man nu ikke udvidede for voldsomt. Her vil jeg

sige, at ved at tage alle IPPC-virksomheder med, dog fra regnet landbruget, kommer vi i alt op på, at der kommer 70 nye virksomheder ind under reglerne, og det synes jeg ikke er et tal, der kan virke afskrækkende.

Fru Henriette Kjær var meget vred over stort set hele forslaget. Der måtte ikke komme resumé af egenkontrollen, der måtte ikke komme krav til underleverandørerne, hvis man havde nogen, der skulle ikke være krav om, at man skulle redegøre for en miljøpolitik. Men som hr. Jørn Jespersen meget rigtigt understregede, har det jo kun betydning for de virksomheder, der faktisk har en miljøpolitik, og de er jo til gengæld glade for at fortælle omverdenen, at de har en miljøpolitik.

Der var meget lidt håb, meget lidt glæde for mig at hente i fru Henriette Kjærs indlæg; men det sluttede jo med en ejendommeligt indbydende tone, som jeg gerne vil kvittere for, idet fru Henriette Kjær sagde, at vi skal snakke meget mere om de ting, før hun kan stemme for. Jeg tror, de fleste af os kender det: Man hører et langt indlæg og siger, at nu må det da slutte med et klart nej, og så slutter det med et måske. Derfor vil jeg kvittere for nej et og tilskrive de mange negative ord nogle hensyn, som er af mere politisk karakter.

Både fru Thrane og fru Henriette Kjær, og jeg tror også hr. Fauerholdt, hr. Fransgaard og hr. Kalnæs, var inde på, at det bliver meget dyrt. Sandheden er, at det ikke koster virksomhederne noget. Det er klart, at der kan være en måde at organisere arbejdet på, som kan koste penge, men set i forhold til de gevinster der er for de virksomheder, som virkelig går ind i arbejdet, er der tale om en stor besparelse. Hr. Due Jensen fra Grundfos – en af dem, som har modtaget revisorernes pris for gode, grønne regnskaber, som jeg selv overrakte ham sidste år – har sagt: Ja, ud over at det her jo er et stort miljømæssigt fremskridt, skal man jo ikke være blind for, at vi kan spare masser af penge i kraft heraf, og vi var ikke kommet i gang, hvis man ikke havde lavet dette her.

Jeg tror, det var hr. Ole M. Nielsen, der sagde: Vi må indrømme, selv om vi ikke kan lide det, at en gang imellem er det nødvendigt at få pisk for at gøre noget, og så finder man bagefter ud af, at det er en god ting. Det er jo også sådan, det er gået.

Nu skal vi altså udvikle det mere positivt. Jeg er meget villig til at diskutere, hvem der skal være med i dialogforum, og jeg synes, at nogle

af de ideer, hr. Kolstrup nævnte, er rigtige at få med. Vi skal have en dialog, vi skal have dette her gjort til et samarbejdsinstrument, og det vil jeg meget gerne lægge op til at det bliver.

Jeg vil gerne sige, at med hensyn til årsregnskabsloven vil vi sørge for den fornødne koordinering, og i forbindelse med tilsynsvirksomheden er det min drøm – det er ikke med i forslaget her, men det er min vision – at vi i det grønne regnskab samler alle de pligter, der er for virksomhederne til indberetninger til myndighederne, så man har ét og kun ét sted, man skal henvende sig. Det må også være en kæmpefordel for landbruget, hvis det kan udvikles sådan, at man er online med anvendelsen af den moderne teknik, som man jo i forvejen gør brug af, og kan sende de relevante oplysninger til ét og kun ét sted, så myndigheden derefter må stå for clearing af oplysningerne, mens virksomhederne kun har ét sted, hvortil de skal aflevere deres oplysninger. Det er min vision, og det er også med i det arbejde, vi har sat i gang over for landbruget.

Når jeg ikke har nogen bemærkninger til hr. Jørn Jespersens indlæg, er det, fordi jeg er hundrede procent enig i det, der blev sagt, og jeg synes, der er nogle gode takter i det, hr. Jørn Jespersen nævnte, vi kan tage med yderligere. Hr. Jørn Jespersen var inde på, i hvilket omfang vi kan få oplysninger ind om anvendelse af BAT-princippet, altså den bedst tilgængelige teknik, i virksomhederne, og det synes jeg er et spændende synspunkt. Jeg er også villig til at diskutere perspektivet på lidt længere sigt i forbindelse med revision af regnskaberne, for det kan være en interessant ting. Hr. Kolstrup var i den forbindelse inde på en anden spændende tanke, nemlig at slå substitutionsprincippet fast i lovgivningen, og det må vi også kunne arbejde ud fra.

Men hensyn til listen over virksomheder har flere været kritiske. Vores tanke er, at det i praksis kun skal omfatte yderligere 70 industrivirksomheder, for mange af IPPC-virksomhederne gør det jo frivilligt i forvejen. Det store spørgsmål er naturligvis landbruget, og her er det, vi lægger op til et samarbejde med landbruget, hvor vi bl.a. ved hjælp af landdistriktprogrammet vil være i stand til at fremme, promovere en indsats for brug af grønne regnskaber i landbruget. De landmænd, vi har haft med i vores forsøgsordning, er kisteglade for det, så hvis ikke de borgerlige kommer i vejen med en slæde, har vi altså her virkelig perspektivet for et

bedre miljøsystem og en total afbureaukratisering af landbrugets miljøbehandling osv. Så derfor til dem, der sidder på slæden: Pas på, inden I sætter den i gang!

Til hr. Kalnæs: Jeg har svaret om baggrunden for bemyndigelserne. Bemyndigelserne er altså ikke magtinstrumenter og bliver heller ikke brugt som sådan. De bliver netop brugt for at give hjemmel til de aftaler, vi laver med erhvervene, og de aftaler, vi laver med de politiske partier, der står bag aftalen. Hr. Kalnæs tilstod nærmest brødebetyngtet, at hans parti i sin tid stemte for loven, fordi man var med i regeringen osv., men i dag er det jo en dag, hvor hr. Kalnæs kan glæde sig og være stolt over et af de gode resultater, hans partis indsats i regeringen har været med til at skabe.

Hr. Kolstrup havde flere betragtninger, og jeg har svaret på en del af spørgsmålene. Jeg har svaret om landbruget, jeg har svaret om substitutionsprincippet, og jeg har svaret om debatforum. Det, der ligger i resuméet vedrørende egenkontrollen, som skal med, tror jeg også er præcis det, som hr. Kolstrup efterlyser. Det er præcis de oplysninger, vi er interesserede i, altså hvilke krav der er stillet, og hvilke måleresultater i egenkontrollen, som kan vise, om man overholder de krav, der er stillet. Det tror jeg er meget vigtigt.

Så er der udvidelsen af virksomhedslisten. Jeg har svaret i relation til landbruget, men lad os endelig diskutere det videre.

Transportarbejde er med som en mulighed i regnskaberne. Vi skal selvfølgelig gøre det – det tror jeg flere ordførere var inde på, og med rette – på en tænksom måde, men selvfølgelig skal det med.

Hr. Ole M. Nielsen var utilfreds med forslaget, fordi det ikke er vidtgående nok, og han havde mange og i øvrigt meget relevante synspunkter om, hvor langt man kunne gå, hvis man ville have et egentlig etisk bæredygtighedsregnskab for virksomhederne som målsætning. Det kan godt være, det er et udviklingsperspektiv, vi skal se for os. I hvert fald ser jeg ikke nogen mening i, at vi både skal have et økonomisk regnskab, et miljøregnskab og et såkaldt etikregnskab osv. i fremtiden; vi må prøve at integrere tingene. Jeg kan ikke se, at det skulle være et argument imod at forbedre de grønne regnskaber, som vi kender dem nu, men jeg vil selvfølgelig meget gerne diskutere videre med hr. Ole M. Nielsen.

Hr. Fransgaard var inde på spørgsmålet om underleverandører. Jeg synes, det er helt rigtigt, at hvis en virksomhed har en politik over for sine underleverandører, hvor den ikke kun lægger vægt på selv at have en god miljømæssig standard, men også stiller krav til sine underleverandører, får den kredit i sine grønne regnskaber for at udtrykke det, hvorimod de virksomheder, der ingenting gør, og som er fløjten-de ligeglade – altså nogle, som hr. Fransgaard måske har sympati for – ikke får noget ekstra foræret for at skrive, at de ingen krav stiller til deres underleverandører. Men i betragtning af den internationale produktion og netop, som hr. Fransgaard siger, ved brug af virksomheder i f.eks. Central- og Østeuropa eller, som hr. Ole M. Nielsen siger, ved brug af virksomheder i Asien, f.eks. i Kina, er der al mulig grund til også at interessere sig for dette spørgsmål.

Må jeg slutte med at sige, at jeg synes, der er lagt op til en væsentlig forhandling i Miljøudvalget, som jeg glæder mig til at deltage i, og jeg vil selvfølgelig have som målsætning, at vi får en bred aftale, som kan holde i praksis. Det helt grundlæggende princip om, at der er pligt for denne kategori af virksomheder til at overholde nogle minimumskrav – jeg tror, det var hr. Kolstrups udtryk – vil jeg selvfølgelig ikke fravige, men hvordan det skal forvaltes, hvordan det skal gøres, hvordan det rigtige udviklingsperspektiv skal laves, vil jeg selvfølgelig gerne tale videre om.

Erhvervslivet skal naturligvis være klar over, at hvis de borgerlige partier – fordi de forkaster selve tankegangen, princippet i forslaget – selv vælger ikke at være med i forhandlingerne og ikke at være med til at få indflydelse, bliver deres muligheder for at påvirke det endelige resultat naturligvis også mindre. Sådan er realiteterne. Det kan godt være, at man er lidt for åbenhjertig, når man siger tingene på den måde, men sådan er det jo, og sådan er det vi gør det.

Indtil videre er det, der står tilbage for mig, at vi har haft en spændende første runde. Jeg har prøvet at svare på alle spørgsmål, jeg glæder mig til udvalgsarbejdet, og det glæder mig, at udgangspunktet for de forhandlinger, vi skal have, er, at der er et grønt flertal her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Ministeren mente, at de virksomheder, der er ligeglade, har jeg måske sympati for. Jeg kan

nævne over for ministeren, hvem jeg har sympati for og kæmper for. Det er de virksomheder, der arbejder fra morgen til aften for at holde gang i samfundet. Det er dem, jeg har sympati for, og det burde de øvrige medlemmer også have.

Men det spørgsmål, jeg kom herop med, skyldes faktisk den meget interessante ting, som ministeren nævnte, nemlig at meningen med forslaget er, at den centrale kontrol med virksomhederne skal svækkes. Det blev der sagt, og det er virkelig interessant. Kan ministeren nævne bare nogle få af de kontrollanter, der har været ude på virksomhederne, men som ikke skal komme der mere? Nu vedrører forslaget selvfølgelig kun miljøområdet, men så er der jo alle de andre områder, men det var virkelig interessant. Kan ministeren nævne, hvilke af de forskellige kontrollanter, der ikke skal komme ud fremover?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg takker, fordi ministeren er indstillet på at drøfte en lang række forhold i udvalget, også om nogle af de spørgsmål, som jeg har rejst, bl.a. om substitution. Jeg går også ud fra, at vi kan få drøftet kredsen af foretagender, som skal være med.

Men angående transportspørgsmålet sagde ministeren, at det var gennemtænkt, det var i orden, så derfor behøvede jeg ikke at rejse det. Betyder det, at ministeren er indstillet på, at vi fra en bestemt dato går i gang med at inddrage transportspørgsmålet og CO₂-udslippet i de grønne regnskaber? Hvis det er tilfældet, synes jeg selvfølgelig, det er behageligt, men er det på ubestemt tid?

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Til hr. Fransgaard vil jeg gerne klargøre, hvad det var, jeg prøvede at understrege. Det er, at den omstændighed, at vi nu giver tilsynsmyndigheden ret til at komme med en udtalelse – og det er i den lokale tilsynsmyndigheds substansbehandling, de grønne regnskaber foregår – er en svækkelse af den behandling, der hidtil har været på centralt hold i henholdsvis Selskabsstyrelsen og Miljøstyrelsen. Det vil sige, at man, om jeg så må sige, flytter behandlingen ud til de myndigheder, der arbejder med virksomhederne til hverdag. Det er det, jeg mener med det.

Derudover – det ligger ikke i forslaget, det er mere min bagvedliggende vision – har jeg den

forestilling, at vi kan komme frem til grønne regnskaber, som på sigt er så oplysende, at de kan erstatte en lang række indberetninger, som både industrivirksomheder og landbrugsvirksomheder foretager i dag. Det er mit ønske, at vi skal komme så langt frem, og jeg ved, at der er mange inden for dansk erhvervsliv, der ser frem til den dag. Det er virkelig en tanke, som det er godt at hæfte sig på, vil jeg gerne sige – uanset om man er borgerlig eller, jeg havde nær sagt, fornuftig. Nej, det er jo ikke det, jeg mener, men uanset hvilken holdning man har, må udgangspunktet være, at det er almindelig fornuft, at vi får samlet alle disse indberetninger og tilkendegivelser ét sted. Det ligger altså ikke i forslaget, men forslaget er imidlertid forudsætningen for, at vi kan arbejde videre i den retning.

Med hensyn til transport: Det kommer vi jo tilbage til i vores forhandlinger. Jeg tror, det er lidt for detaljeret til, at jeg kan komme ind på det her, men jeg vil gerne sige til hr. Søren Kolstrup, at vi er parat til at diskutere, hvordan vi får transportarbejdet ind i billedet, så det giver mening for virksomhederne i et grønt regnskab.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Jeg vil bare sige tak for svaret fra ministeren – ja, det er forkert at bruge udtrykket tak. Jeg sad lige og blev så glad, fordi jeg troede, at nogle af de kontrolforanstaltninger skulle fjernes, men det blev så afklaret i svaret fra ministeren, at det ikke er det, der er tale om. Men tak alligevel, for så ved vi, hvad vi har at rette os efter.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 10: Forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenåen.

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 5/10 2000).

Sammen med denne sag foretoges:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 17:

Forslag til folketingsbeslutning om naturgenopretning af Gudenåen.

Af Anni Svanholt (SF) og Jes Lunde (SF). (Fremsat 11/10 2000).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg synes, det er tilfredsstillende, at SF's forslag om naturgenopretning af Gudenåen behandles samtidig med, at regeringens lovforslag om passageforholdene ved Tangeværket og Tange Sø kommer til første behandling her i Folketinget.

Som bekendt er Gudenåen vores længste å. Gudenåen har en uvurderlig betydning for vandløbsflora og -fauna, den har stor rekreativ betydning, og den udgør et meget væsentligt og et meget synligt element i det danske landskab, ligesom der jo er betydelige kulturhistoriske interesser knyttet til en række af anlæggene ved Gudenåen. Jeg er helt enig med SF i, at der er vigtigt, at vi sikrer os, at der gøres en sammenhængende indsats i Gudenåområdet med henblik på at genskabe de bedst mulige forhold for planter og dyr i det samlede Gudenåsystem.

Ved Gudenåen har der været en række spæringer eller opstemninger, ikke mindst naturligvis den store opstemning ved Gudenåcentralen, Tangeværket. Det er af stor værdi at få taget stilling til, hvordan passageforholdene kan forbedres. Hvordan det bedst kan ske, må afgøres efter en afvejning af naturværdierne og de kulturhistoriske interesser samt de rekreative og landskabelige værdier, der er knyttet til de enkelte lokaliteter. Endvidere må der naturligvis indgå en vurdering af de økonomiske forpligtelser, der følger med valget af løsning.

På baggrund af de forhold, jeg her har nævnt, udarbejdede vi i Miljøministeriet helt tilbage i det første år, jeg var minister, altså helt tilbage til 1993, en strategi med de overordnede mål-